

Ediția din 1986 a cursei de la Indianapolis a avut parte de un timp pios, care a perturbat mult antrenamentele și probele oficiale și care i-a pus pe organizatori în situația de a schimba mereu data startului oficial: în loc să se desfășoare duminică 25 mai, cum se prevăzuse inițial, concursul a avut loc cu o săptămână mai târziu. Aminările au redus până la 300 000 numărul spectatorilor din ziua cursei și au creat o mare tensiune în rîndul celor 33 de piloți, printre care s-a aflat A.J. Foyt (decenul de vîrstă al competitorilor din „formula Indy” și autorul a cinci victorii în cursa de 500 de mile), Michael Andretti (fiul campionului mondial Mario Andretti), Emerson Fittipaldi, Al Unser Junior, Bobby Rahal, Rick Mears, John Rutherford etc.

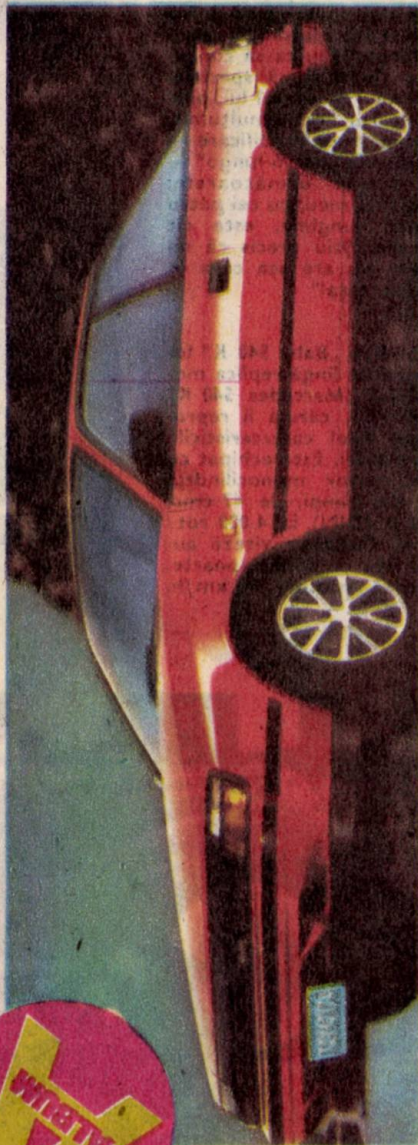
Nervos și el din cauza aminărilor, Tom Sneva, cîștigătorul cursei din 1983, a creat un incident încă din turul de încălzire: în virajul al doilea (cursa se desfășoară în sens invers acelor de ceasornic) a lovit zidul de protecție și totul s-a întrerupt pentru aproape o oră. După al doilea start, la conducere s-a instalat Michael Andretti, care s-a menținut în această poziție timp de 46 de ture din totalul de 200. Apoi au început neutralizările sau opririle la stand și „fotoliul de lider” a revenit pe rînd lui Unser Junior, Fittipaldi, Rahal, Mears. Plecat de pe cel mai bun loc al grilei de start, pentru că la calificări obținuse... 349 km/h pe un tur de pistă, Rick Mears a luat, la jumătatea cursei, un avans de 11 secunde față de Bobby Rahal, următorul său. Ușor, ușor, Bobby a redus din distanță și, în cele din urmă, s-a instalat el la conducere. Victoria părea să-l surdă cînd, deodată, cu 10 ture înainte de finis, s-a produs un nou incident: un concurent a făcut un „tête-à-queue” și directorul cursei a ordonat o nouă și ultimă regrupare. Parcă sudate între ele, mașinile lui Mears-Rahal-Cogan au plecat în această ordine la asaltul final. Formația s-a păstrat intactă pînă în penultimul tur, cînd Rahal a executat o depășire curajoasă și a trecut primul linia de sosire, cu o secundă și patru zecimi înaintea lui Cogan și cu o secundă și opt zecimi înaintea lui Mears. 17 mașini, aproape toate purtînd mărcile March-Cosworth, au încheiat această „coridă” de pe ovalul de beton de la Indianapolis, al cărei ritm de desfășurare poate fi intuit fie și numai după media generală de viteză a învingătorului: 275 km/h!

Foarte rapid acest Bobby Rahal, un bărbat de peste 40 de ani cu mustață neagră și cu ochelari, amintind celor cit de cit inițial în cînefiile de figura celebrului comic de pe vremuri, Groucho Marx...

Dumitru IOSUB

TOYOTA CELICA 2.0 GT

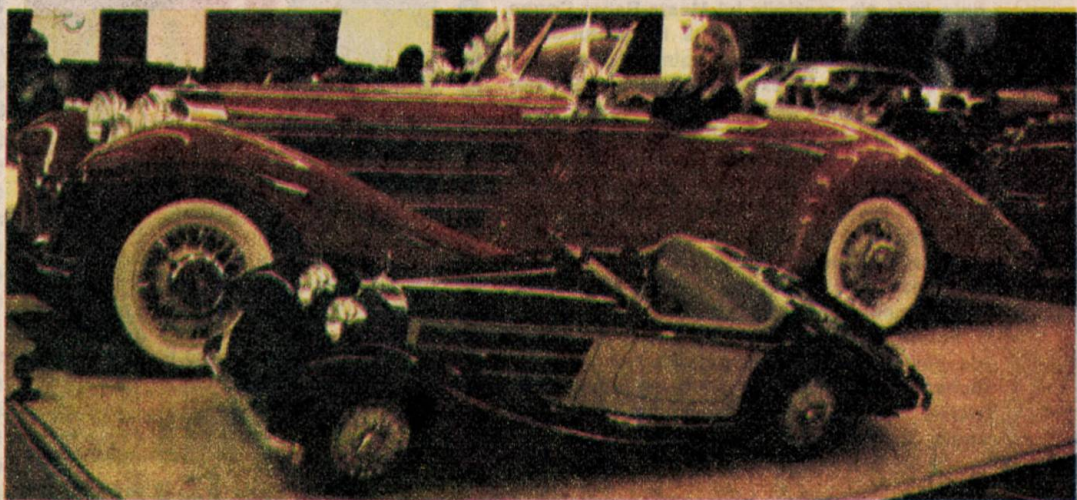
Pentru prima dată reputata firmă niponă adoptă tracțiunea față. Avînd un styling de o eleganță deosebită, noul coupé este, în același timp, o mașină cu performanțe sportive pe măsură. Motorul de 2 litri, cu 4 supape pe cilindru, dezvoltă o putere de 150 C.P. la 6 400 rot/min. Viteză de vîrf — 210 km/h, accelerația de la 0-100 km/h, cu plecare de pe loc, realizîndu-se în 8,7 secunde. Consumul declarat de firmă este de 5,9/7,6/10,1 litri/100 km.

MOZAIK

Fiecare s-a jucat cu roțile din spate: Fiat-ul 500 a fost transformat de proprietarul său ca să concureze la o cursă specială. De Mini Morris-ul lui, proprietarul era nemulțumit. Acum, după modificare — caroserie „passo lungo” — el spune următoarele: „Mini al meu, cu cei patru metri lungime, este cit strada. Știu precis că nimeni nu are așa ceva în toată țara!”

Sbarro „Baby 540 K” fotografat lângă replica modelului „Mercedes 540 K” din 1927, căruia îi reproduce fidel caracteristicile caroseriei. Este echipat cu un motor monocilindru, în doi timpi, de 47 cmc, 3 CP (DIN) la 4 000 rot/min. Cutie de viteze automată cu două rapoarte. Viteză maximă: 40 km/h.

Concurs inițiat de revista ADAC avind drept subiect: cea mai originală mașină, dar care are certificat de înmatriculare. Concurenții trebuie să trimită o fotografie color, câștigătoarele fiind ulterior verificate dacă există realmente.

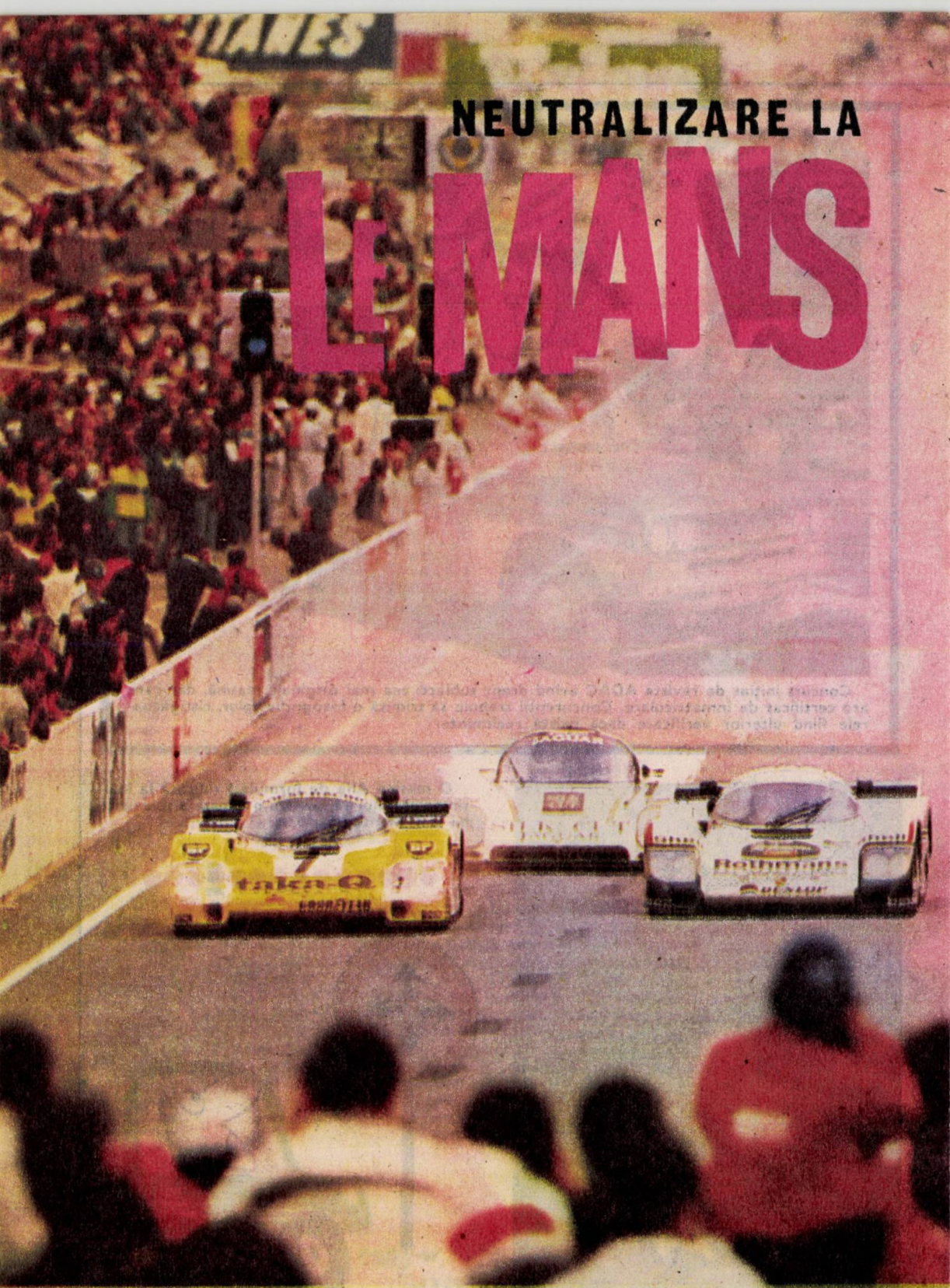

O mașină Alfa de formula 1 ridicată la înălțimea etajului 16, pentru o filmare a televiziunii din Monte Carlo.

NEUTRALIZARE LA

LE MANS

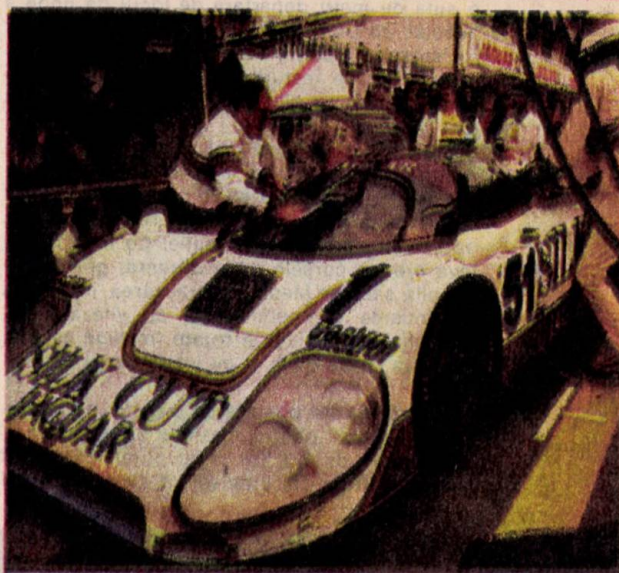

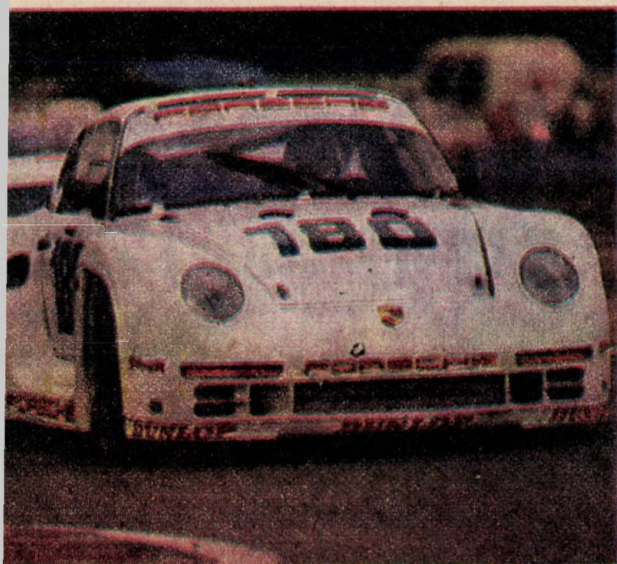
În 1986, cursa de 24 de ore de la Le Mans (etapă a campionatului mondial pentru automobile sport-prototip) a ajuns la cea de a 54-a ediție a sa, o ediție desfășurată, contrar obiceiului, pe o pistă complet uscată și urmărită de pe margine de aproape o sută de mii de spectatori. Au luat startul 50 de mașini și s-au clasat 19, victoria revenind echipajului format din englezul Derek Bell, vest-germanul Hans Stuck și americanul Al. Holbert, pe o mașină Porsche 962 C de uzină. Dealtfel, succesul echipajelor cu mașini Porsche a fost total, ele ocupând 9 din primele 10 locuri ale clasamentului absolut. Cei doi **challengeri** ai firmei Porsche— Jaguar și Mercedes — au plecat la drum cu intenții mari, dar au abandonat din cauza defecțiunilor tehnice.

După ieșirea din cursă a celor trei echipaje cu mașini Jaguar, grupul de suporteri ai firmei engleze au afișat în tribună o placardă pe care scria: „We will be back”. Cu alte cuvinte, „ne vom întoarce aici, cu mașinile Jaguar, pentru a învinge și a pune capăt hegemoniei lui Porsche”... Va fi posibil acest lucru? Deocamdată, este greu de presupus. Firma engleză, care a împlinit de curând o jumătate de secol de activitate competițională și care a câștigat în 7 ani 5 ediții ale întrecerii de la Le Mans (1951, 1953, 1955, 1956 și 1957), a trecut, în ultima vreme, printr-un impas financiar și a pierdut contactul cu lumea curselor. O înviorare a situației sale economice și o „sponsorizare” oferită de firma de țigări Silk Cut i-a permis să-și reia, anul acesta, activitatea în campionatul mondial, dar fără a avea întrunite, deocamdată, toate condițiile pentru a ține piept mașinilor Porsche, aureolate, pe circuitul Sarthe, unde se desfășoară cursa de 24 de ore, cu impresionantul record de... 12 victorii absolute!

În 1986, Porsche a dominat întrecerea de la cap la coadă, mai întâi printr-o alternanță la conducere a echipajelor Ludwig-Barilla-Winter și Bell-Stuck-Holbert și apoi, după o neutralizare de aproape trei ore, prin instalarea definitivă, în postul de lider, a cuplului englezo-germano-american. Pe timpul celor 24 de ore, învingătorii au parcurs 4 972 km, cu o medie orară generală de 207 km, rezultat tehnic modest din cauza neutralizării menționate, survenită în urma unui tragic accident, în care și-a pierdut viața tânărul pilot austriac, în vîrstă de 32 de ani, Jo Gartner, cunoscut din cursele Grand Prix, dar mai ales din cele de anduranță sau de formula 2.

Gartner, care pilota un Porsche 962 C al echipei particulare Kremer, a încetat din viață în zorii zilei de 1 lunie, ca urmare a unei ruperi de suspensie la mașina sa. Accidentul s-a produs în zona liniei drepte Hunaudières, unde, în 1986, mașinile cele mai rapide atingeau în jur de 350-360 km/h, viteză apropiată de aceea a unui avion de pasageri dotat cu motor clasic. Așadar, suspensia a cedat și mașina a lovit glisierile de securitate, întâi din stînga și apoi din dreapta pistei, luîndu-și

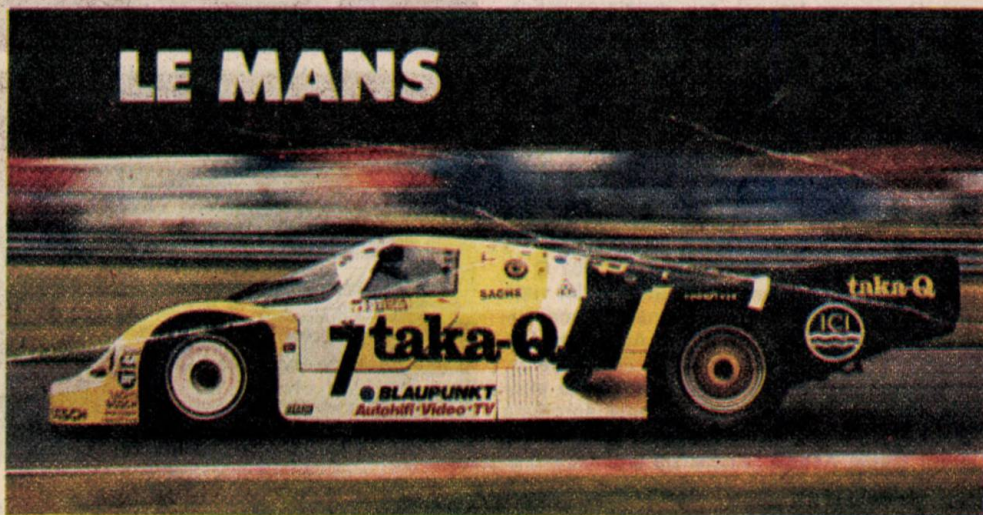
acesta, mersul încet, în coloană, a scos din înțelegere citeva automobile, printre care acela al echipajului Ludwig-Barilla-Winter, un Porsche 956, aparținând echipei particulare Joest, din R.F.G. Așa cum s-a arătat mai înainte, acest echipaj s-a aflat o vreme la conducerea cursei și nu era exclus ca el să câștige. Mașina Porsche (2.3 l turbo, cu injecție și aprindere electronică) s-a defectat pentru că i s-a cerut... să nu depună efortul de care era capabilă. Silitt să consume puțin și să fie răcit excesiv, prin comenzile elaborate de miniordinatoarele de bord Bosch Motronic, motorul n-a putut suporta bruscă ridicare a temperaturii interne, la reluarea ritmului normal al cursei, după neutralizare, și a cedat. „Ritm normal de mers” însemnând un tur de circuit (lungime 13,6 km) cu o medie de 220-230 km/h și cu un consum, pentru un tur complet, la această viteză, de 7-7,1 litri de benzină.

după aceea zborul și aterizând la aproximativ o sută de metri depărtare de locul de unde a decolat. Jo Gartner a murit pe loc, iar directorul cursei a dictat o neutralizare pentru degajarea pistei de resturile mașinii accidentate și pentru refacerea glisierelor smulse de la locul lor.

S-a utilizat aici, de mai multe ori, cuvântul „neutralizare”, pe care îl întâlnim cel mai adesea în regulamentele și în reportajele despre rallyuri, și care are înțelesul de „regrupare” prin oprirea completă a competiției pe timp de câteva ore. În cursele de anduranță, gen Indianapolis sau Le Mans, neutralizarea înseamnă continuarea competiției, dar cu viteză mică, cu o mașină oficială în frunte (mașină care se numește „pace-car”) și cu interzicerea depășirilor.

Ce consecințe poate avea o astfel de procedură „la pas” pentru mașinile sport-prototip, cu motoare de 2-3 litri și cu puteri care urcă până la 600 de cai putere? La Le Mans, anul

În formula 1, anul acesta, cantitatea de benzină, afectată pentru fiecare cursă în parte, a fost redusă. La Le Mans s-a întâmplat invers: fiecare echipaj a primit 40 de litri de combustibil în plus față de 1985, ceea ce a condus, dacă nu la baterea recordurilor de distanță și de viteză ale cursei, măcar la o ameliorare a performanțelor de la precedentă ediție. Un progres, deci, care se adaugă celui realizat în materie de sponsorizare, firma Rothmans declarând că va continua să fie, cu forțe sporite, alături de Porsche, Silk-Cut alături de Jaguar și parfumurile Yves Saint-Laurent alături de Mercedes. Fumind țigări fine și arozându-se cu parfumuri de bună calitate, campionatul mondial speră să scape de greutatea ce i s-a ivit în cale în ultimii ani. Cu excepția uneia singure: aceea a monotoniei ce i-a impus-o, de prea multă vreme, dominația exacerbată a echipajelor care concurează pe mașini Porsche. (Dumitru LAZĂR)

CITROËN BX 4 TC

Motor 4 cilindri în linie, montat față, longitudinal, 2 141 cmc, alezaj x cursă 91,4 x 81,6 mm, raport de compresie 7,0:1, 200 CP (DIN) la 5 250 rot/min, cuplu maxim 30 kgfm la 2 750 rot/min, 2 supape pe cilindru, un arbore cu came în cap, injecție electronică Bosch L — Jetronic, turbocompresor Garrett T3, compresor electronic, aprindere electronică, două radiatoare de ulei. Tracțiune față sau patru roți motrice, două diferențiale autoblocabile, ambreiaj bidisc uscat, frîne cu patru discuri ventilate cu compensator alimentat prin circuit hidraulic. Dimensiuni: lungime 4,51 m, lățime 1,83 m, înălțime 1,91 m, ampatament 2,61 m, ecartament 1,54/1,54 m. Viteză maximă 220 km/h, 1 000 m în 29 secunde.

DE CE AUTOMOBILUL?

Se știe că revoluția industrială neîntreruptă care a marcat ultimii 150 de ani, a adus în prim planul vieții economice și sociale un mare număr de invenții și obiecte tehnice. Escalada a fost și este de-o asemenea vigoare încât semnificațiile ei au depășit planul strict economic, erupind în cel sociologic și filozofic. A apărut chiar un concept produs din această nouă perspectivă: tehnosfera — denumire ce se aliază, ca importanță, unor termeni de clasică reputație: stratosfera sau biosfera.

Din această escaladă de invenții și aparate am putea desprinde nume ca: radio, cinema, telefon, magnetofon, televizor, calculator. Voga multora dintre ele a rămas un fapt istoric: nimeni nu mai privește radio-ul sau telefonul decît ca pe niște elemente banale ale unui context mediu sau chiar elementar tehnificat. Mai mult: unele dintre ele — cazul televizorului, de pildă — încorporează principii științifice și tehnice inaccessibile majorității consumatorilor.

Numai automobilul își menține de-o sută de ani statutul de vedetă. Este limpede, prin urmare, că acest statut nu poate fi unul strict industrial, economic. Au existat momente în istoria acestui vehicul cînd tendințele principale ale dezvoltării sale făceau elogiul produsului comun ca înzestrare tehnică și ieftin ca marfă. Cunoscuta deviză a unui mare constructor ca André Citroën: „Automobilul? Patru roți sub o umbrelă”. În-săși denumirea mărcii Volkswagen („vagon popular” — ad literam), ca și voga actuală a autoturismelor de mic litraj (în-deosebi în Europa și Japonia) sînt argumente care ar fi putut face ca automobilul să-și piardă statutul de vedetă și să se alinieze, cu-

CUM SE «NAȘTE» O CAROSERIE

În lumea proiectanților de automobile trei litere sînt acum la ordinea zilei: CAO. Ele înseamnă „Concepție asistată prin ordinator”.

Așadar, creatorii de noi modele de mașini, din zilele noastre, au un ajutor de nădejde în calculatoarele electronice, care le ușurează munca (mai ales munca de rutină), făcînd ca un prototip să poată prinde contur mult mai repede decît în trecut. Astăzi, o bună parte din clasicele planșe de desen au dispărut, creatorii de noi modele făcînd apel la ecrane fluorescente, pe care prototipul poate fi analizat din diferite unghiuri, deformat, redus la forma inițială, scurtat, lungit, înălțat etc...

Dar pînă la ora la care calculatorul poate da astfel de dovezi de virtuozitate, drumul este lung, presărat cu multe nopți și zile de gîndire, de încercări, de discuții, de calcule. Înainte de a-și etala opera pe ecran și de a o „descoase” pe toate părțile, proiectanții trebuie să găsească acele elemente de bază ce intră în memoria calculatorului și în virtutea cărora calculatorul participă cu eficiență la dificila muncă de elaborare a unui nou model de automobil.

Astăzi, demararea lucrului la un nou model de automobil începe cu aproximativ șase ani înainte ca acest model să apară pe piață. Munca de concepție cuprinde, în linii generale, următoarele faze: definirea stilistică a modelului, realizarea modelului în formă brută, construirea, pe cale artizanală, a exemplarelor prototip, începerea probelor de laborator și de teren, pregătirea fabricației.

Cel mai greu este primul pas, adică definirea datelor de bază ale viitoarei caroserii: dimensiunile exterioare, dimensiunile interioare, poziția și spațiul afectat pasagerilor, motorului, cutiei de viteze, rezervorului, roților de re-

zervă, bateriei. Acesta este cel mai greu pas, pentru că prin el trebuie să se rezolve o serie de conflicte: conflictul dintre tendința pieței la un moment dat și posibilitățile uzinei constructoare, conflictul dintre anumite norme impuse de autorități și costurile de producție. Încă de multă vreme s-a acceptat ideea că orice nou model de automobil reprezintă un compromis rezonabil între mai multe tendințe obiective, iar cine reușește să definească cel mai bine limitele acestui compromis iese învingător.

Al doilea pas aparține stilistilor. Ei imaginează viitorul model, executând o suită de schițe, în care se încadrează toate datele de bază stabilite la început. În aceste schițe, modelul este „văzut” din profil, din față, din spate, astfel ca cei care își dau avizul în ultimă instanță să aibă o imagine cât mai exactă asupra mașinii intrate în studiu. Iar după ce și acest pas a fost făcut, intră în acțiune modelorii, care aparțin aceluiași departament de styling și care, folosindu-se de un cadru rigid, dau contur caroseriei, la scara 1:1, utilizând pentru aceasta ipsosul sau argila. Stilistii participă îndeaproape la nașterea noului caroserii în mărime naturală, intervenind cu unele corecturi de detalii. Interesant este faptul că modelorii execută primele lor exemplare de caroserii sub formă asimetrică (partea stângă ușor diferită față de cea dreaptă), astfel ca să existe o serie de elemente în plus pentru viitoarea opțiune.

Modelele executate la scara 1:1 sînt echipate cu accesoriile obișnuite (faruri, parașocuri, grilă frontală, minere pentru uși), vopsite în diferite culori și apoi introduse în tunelul aerodinamic.

Modelul din argilă sau ipsos satisface, în primul rînd, curiozitatea de ordin estetic a celui care îl privește. Pentru probele de fiabilitate, funcționalitate, securitate etc. se trece la următoarea fază, aceea a executării modelului în stare brută, din tablă de oțel și materiale plastice și la supunerea lui la probele de laborator. Paralel cu aceasta, modelul este dat pe mina ordinatorului care îl studiază milimetru cu milimetru, îl descrie, semnalează inadvertențele, dă soluțiile optime de execuție. La aceleași probe sînt supuse și subsansamblele viitoarei mașini: montanții caroseriei, podeaua, roțile, suspensia, elementele direcției. Se pot folosi date precise cu privire la rigiditatea caroseriei, la intensitatea vibrațiilor ce apar, la comportamentul noului model în caz de coliziune.

Probele se apropie de sfîrșit și, în acest timp, se declanșează operațiunea de pregătire a fabricației. Dar ce înseamnă „probe”? Prin noțiunea de „probe” se înțeleg atît testele de laborator, cit și cele de teren executate de către piloții-incercători ai uzinei cu ajutorul exemplarelor prototip. Cîte exemplare-prototip sînt necesare pentru definirea unui model? Cifra variază între 50 și 200 de bucăți, fiecare bucată înglobînd în ea pînă la 3 000 de ore de muncă. Se pleacă de la unul sau două exemplare executate „din ciocan”, pe baza cărora se toarnă matrițele pentru exemplarele ulterioare. Este vorba de o serie de matrițe mai puțin rezistente și mai puțin precise, care nu rezistă la mai mult de 200 de utilizări.

Cele 50, 100 sau 200 de caroserii-prototip, executate cu ajutorul matrițelor provizorii, sînt supuse la două ca-

minte, șirului de foste vedete, acum încorporate decorului obișnuit al vieții moderne. Dar faptul nu s-a produs: răsfațatul autoturism își menține nealterată cota sa obișnuită de interes și anume, o cotă maximă. Una dintre explicațiile posibile ar fi aceea subliniată de unul dintre „comentatorii” de marcă ai civilizației tehnice contemporane: Bertrand de Jouvenel. El vorbește despre intrarea omenirii — începînd de la motorul cu aburi al lui James Watt — într-o eră a „civilizației de putere”. Acest sentiment al puterii — pe care îl vizează omul ca ființă biologică și socială — este conferit în modul cel mai eficient de către lumea motoarelor. (În acest sens, este de observat că ideea de motor este cel mai adesea asimilată, în conștiința comună, cu automobilul. Ideea însăși de mașină are același destin.)

Această funcție psiho-socială a automobilului este astfel descrisă de autorul mai sus citat: „Marea revoluție socială a timpului nostru a fost produsă de automobilul popular. Secole de-a rîndul bogătașul vorbea săracului de la înălțimea calului — și lucrurile nu puteau sta altfel, calul fiind relativ rar. Automobilele devenind accesibile, bogatul și săracul se află, în aceeași privință, la același nivel, fiecare la volanul mașinii lui”. S-a produs, prin urmare, o egalizare în ceea ce privește capacitatea de mișcare-deplasare, în măsură să confere autorului acestei performanțe — automobilul — calitatea de transformator al raporturilor sociale, de obiect fetișizat. Prioritatea lui printre celelalte produse ale civilizației industriale cu efect direct în viața omului: telefon, radio, televizor etc., este, prin urmare, nu atît de ordin tehnic, funcțional, cit sentimental și psihologic.

Traian ILIE

tegorii de teste: a) teste pentru dovedirea conformității prescripțiilor legale; b) teste pentru constatarea funcționalității și fiabilității elementelor de caroserie.

În prima categorie se înscriu testele de deformare (șoc frontal, lovitură din spate), ocupanții vehiculului fiind legați în centuri; deci teste privind securitatea șoferului și a pasagerilor. Pentru lovitura din spate, de exemplu, se utilizează o barieră metalică de 1 800 kg, împinsă de un cârucior special, care tamponează o mașină-prototip staționată. În ciuda intensității șocului, rezervorul de combustibil trebuie să rămână etanș.

A doua categorie de teste au scopul să evidențieze rigiditatea, soliditatea, dinamica și acustica noli caroseriei. Aici, constructorul urmărește să atingă parametrii legal definiți și să realizeze anumite performanțe pe care el singur și le-a stabilit, în raport cu stadiile atinse de mărcile concurente. În orice caz, testele de laborator ca și cele de teren au o importanță vitală, pentru efectuarea lor constructorii investind uriașe sume de bani.

Se apreciază că, în viitor, proiectarea și realizarea de noi caroserii vor fi puse și mai mult sub zodia ordina- toarelor, influența benefică a acestora resimțindu-se mai ales în materie de stil, unde până acum munca a ră- mas aproape în întregime strict... umană. Pe baza unor programe mai complete, ordina- toarele vor putea elabora variantele posibile ale unei caroserii, ajutând stilistii să aleagă, mult mai rapid decât în trecut, varianta optimă. De asemenea, există perspectiva utilizării și mai efice- ciente a ordina- toarelor în celelalte segmente ale activi- tății de elaborare a unei caroserii. Se va putea, de pildă, renunța la exemplarele-prototip realizate pe cale artiza- nală și la turnarea matriflor adecvate numai pe baza datelor CAO, controlul execuției căzînd în sarcina robo- ților. Totul în scopul economiei de timp, de efort, de materii prime și energie.

VERIFICATI-VĂ CUNOSTINTELE

RĂSPUNSURI

1. Federația Internațională de Moto- ciclism a fost creată la 8 iunie 1904 în orașul Pacov (Boemia de sud — Ce- hoslovacia), la hanul „Na panske”.

2. În 1895, în Franța, din comitetul de organizare a concursului automobi- listic Paris—Bordeaux—Paris, s-a consti- tuit Automobil Clubul Francez, primul automobil club din lume.

3. În 1886, Gottlieb Daimler a con- struit prima motocicletă din lume.

4. La sfîrșitul lui iunie 1974, F.I.M. a deschis oficial, în castelul medieval Ká- men (de lângă orașul Pacov) un muzeu dedicat motociclismului.

5. În trecut, în Cehoslovacia au existat, în diverse perioade de timp, 85 de fabricanți de motociclete.

6. În anul 1891 Gottlieb Daimler a creat primul autocamion din lume.

7. În anul 1905, inginerul Eugen Ludwig Müller din Strassbourg, a pre- zentat o instalație de frînă de picior pe patru roți; brevetul obținut nu a fost pus în aplicare din cauza concurenței.

8. Rudolf Ackermann a brevetat în anul 1816, la Londra, patruleterul de di- recție; mecanicul francez Jeantaud a fost primul din lume care, în anul 1878, a aplicat acest patruleter la un autove- hicul construit de el. Patruleterul (trape- zului) de direcție se compune din cele două leviere de fuzetă, bara de conec- tiune (bara transversală de direcție) și grinda punții din față.

9. În anul 1895, frații Eduard și An- dré Michelin echipază primul automobi- l cu pneuri, automobil ce participă la cursa Paris—Bordeaux—Paris.

10. Frații Michelin au realizat, în anul 1914, prima roată de automobil din lume, cu disc și jantă.

11. Ettore Bugatti a utilizat, în anul 1924, pentru prima dată în lume, roți turnate din aliaje ușoare, cu ocazia Ma- relui Premiu al Franței.

12. În Anglia, în 1903, a avut loc pri- mul rally din lume care s-a ținut după un regulament asemănător celui din zi- lele noastre.

13. În 1898, Louis Renault a inventat cutia de viteze cu priză directă și tren balador. Cutia de viteze cu 3 trepte de viteze și mers înapoi, s-a generalizat în primul deceniu al secolului 20.

14. Hermann Föttinger a inventat, în anul 1908, ambreiajul hidrolic; acesta era folosit la transmisii cu elice pentru vapoare.

15. Injecția de benzină a debutat mai întîi în S.U.A., în anul 1949, la motorul Offenhauser cu patru cilindri, pregătit pentru competiția de la Indianapolis, iar în Europa, în 1953, la motorul Con- naught de 2 litri, pregătit pentru for- mula 2 și în 1954, la motorul Mercedes de formula 1.

16. În anul 1903, De Dion Bouton a montat maneta schimbătorului de vi- teze pe coloana volanului; în anul 1930, această poziție a apărut la mai multe automobile din lume.

17. Automobilul Benz model 1909, construit de către Louis Groulard la so- cietatea Benz, a obținut, în 1911, pe pista de la Daytona-Beach, viteza de 228 km/h. Acest record a fost depășit numai în anul 1920, cînd s-a înregistrat 246 km/h. Interesant este faptul că acest automobil avea frîna de picior și cea de mină numai pe cele două roți din spate.

18. Circuitul automobilistic de viteză de la Nurburgring are cele mai multe viraje din lume (173), iar circuitul de la Indianapolis (S.U.A.) are cele mai pu- ține (4 viraje la 90°).

autoturism

REVISTĂ EDITATĂ DE FEDERAȚIA
AUTOMOBIL CLUBUL ROMÂN

PREZINTĂ **actualități**
meridiane

CITITORII
AU CUVÎNTUL

File de carnet

CITITORII
ÎNTREABĂ,
DIRECȚIA
CIRCULAȚIE
RĂSPUNDE

CABINET JURIDIC

sport

DIALOG

Dicționar
auto

meteo

ABONAMENTELE SE FAC LA OFICIILE POSTALE, PRIN FACTORII POSTALI ȘI
DIFUZORII DIN ÎNTREPRINDERI ȘI INSTITUȚII.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE SE POT ABONA PRIN ROMPRESFILATELIA —
SECTORUL EXPORT-IMPORT-PRESA P.O. BOX 12 201, telex 10376 PRSFIR BUCU-
REȘTI, CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66.

almanah auto

